

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnistvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Govor državnega poslanca I. Plantana

na shodu v Novem mestu dne
3. oktobra 1901.

(Konec.)

Vajen sem jasno in brez strahu govoriti in tudi vladi nasproti ravnal sem po svojem prepričanju in kakor sem to kot koristno in potrebno za svoje meščanske volilce smatral.

Naglašal sem v raznih ministrstvih, da treba za davkoplačevalce, ki žive po mestih, skrbeti, da jih ne uničijo naši katoliški organizatorji, ker bi v tem slučaju država sama trpela največjo škodo.

Branil sem naše male obrtnike, ki dandanes komaj životarijo in prišel je osodepolni dan 1. majnika t. l., katerega dne sem bil prisiljen odločno v javni seji državnega zbora rakrano razkriti, ki razjeda telo našega naroda, naše obrtnike in trgovce, katero rano vam je prizadela klerikalna nesrečna organizacija.

Dr. Šusteršič nam, liberalcem na svojem shodu očita, da nismo nikdar nič govorili, ko so bile lepe prilike za to nam na razpolago. To je gotovo laž.

Pojasniti moram, da se je v pretečenem zborovanju pri važnih vprašanjih tako postopalo, da so se le posamni zastopniki raznih strank do besede pustili, ali se je pa moralo žrebati za mesto govornika.

Vsled tega skoro ni bilo sploh mogoče do besede priti, kajti če sem dvignil visoko številko, ni mi nič pomagala, ker je bila prej debata sklenjena, kakor sem sploh do besede prišel.

Dokler so pa klubi po svojih delegatih izjave dajali, pa tudi mi nismo do besede prišli, izimši slučaj, ko se je sklepalo, ali naj se adresna debata vrši ali ne; takrat je dr. Ferjančič v našem imenu izjavil, da bi mi želeli tako debato, pri kateri bi mogli svoje želje in težnje razodeti.

Bila je to posebna sreča, kakor v loteriji, če je kdo nizko številko za debato dvignil in na tak način do besede prišel.

Šusteršičev klub nam najbolj jasno priča, da ni bilo lahko do besede priti, kajti mnogo članov ni ne besede ves čas minolega zasedanja v zbornici spregovorilo in tudi jezični doktor Vencajz ni se niti jedenkrat oglasil!

Jaz sem bil dne 1. majnika naravnost sam svoji časti in svojim volilcem dolžan, oglasiti se k besedi, katero sem po raznih ovirah od strani predsednika sicer dobil ali moral sem tudi stoprav za mesto vadljati in dvignil sem številko 4, tako da sem kot četrti govornik prišel na vrsto.

Dolžan sem bil iti v boj, ki ga je Šusteršič radi nesrečne »žlindre« proti poslancu Steinu lehkómiselno pričel, poseči, ker nam je Šusteršičev »Slovenec« nesramno laž v obraz zabrusil, da smo se mi napredni Slovenci z vsenemci proti Šusteršiču zvezali.

Jaz sem dotično številko »Slovenca« dal v zbornici našim dalmatinskim tovarišem v roke, in oni so izjavili, da ta list ni »katoliški«, kakor se imenuje, temveč »dijabolički«, in zgražali so se nad nesramnim napadom tega škofovega in Šusteršičevega lista na nas napredne Slovence.

Take brezvestne laži naših klerikalnih nasprotnikov zahtevale so jasen odgovor od naše strani, in dr. Tavčar in jaz dala sva dne 1. maja v zbornici odgovor na ta impertinentna in brezvestna lažnjiva očitavanja.

Mislil, da bode ta odgovor še nekaj časa zvenel po ušesih tirana Šusteršiča in njegovih pristašev.

Težko nam je bilo pri srečanju, ali naš položaj je zahteval pojasnila, in morali smo govoriti in razkriti vse, kar je zakrivila klerikalna gonja proti nam in našim volilcem in sploh proti slovenskemu narodu.

Ta dan ostal bode gotovo dr. Šusteršiču in naj se zvija, kakor črv, če se nanj stopi, do njegove smrti v spominu in on mora obžalovati, da se je brez preudarka v konflikt s Steinom podal, kajti po obširni razpravi, ki je trajala cel dan ostal je vendar »ožlindran« in zbornica mu je odrekla z ogromno večino vsako zadoščenje.

Mi naprednjaki smo pa zbornici in vladi odprli oči, da vidi, kako pri nas doma klerikalna organizacija narod in meščanstvo po katoliških načelih osrečuje, to je v propad tira, in tako vlada vse to početje podpira.

Vsa zbornica je bila na naši strani, to pričajo oddani glasovi, in ni res, da so le vsenemci bili proti dr. Šusteršiču, tudi Slovani glasovali so proti njemu, in on ni v svojem lastnem klubu našel niti jednega, ki bi ga hotel prati pred zbornico.

Ali dr. Šusteršič se ne zmeni za sodbo državnega zbora in skuša se z lažjo v oči svojih vernih pristašev nekoliko oprati, kar se mu pa nikakor ne bode posrečilo.

On je toliko predrzen, da tudi še na shodu dne 17. avgusta vedno trdi, da so ga odlični poslanci zatrjevali svojega spoštovanja in ga pozvali, naj nikar ne odloži svojega mandata.

Temu nasproti izjavljam, da je morda eden izmed klerikalnih poslancev res kaj tacega rekel, ali ogromna večina poštenih konservativcev pustila je pri glasovanju dr. Šusteršiča brez pomoči in je jasno povedala, da ne soglašajo z njegovim postopanjem.

Naj se torej dr. Šusteršič le tolaži kakor hoče, samo imena tistih imenitnih poslancev naj pove, da jih bomo spoznali kot prijatelje »žlindre«.

Dalje nam »liberalcem« očita, da smo mi slovenski liberalci vsenemcem »žlindro« na nos obesili, in pravi v svoji farizejski jezi: »saj ni izraza, da bi se dovolj označila taka lumparija«.

Na to odgovarjam tukaj pod svojo častno besedo, da nisem pred dotičnim dnevom, ko je dr. Šusteršič stavil predlog, da se Steinu izreče graja radi »žlindre«, niti jedne besedice z jednim samim članom vsenemške zveze spregovoril, in da nisem tudi besedice o prevzvišeni osebi dr. Šusteršiča vsenemcem povedal.

Tisti dan sem prvič govoril z dr. Schalkom, ki se mi je predstavil in me vprašal, če je to resnica, kar je dr. Šusteršič govoril, ko se je na nas liberalce kot priče skliceval.

Dr. Šusteršič je torej na svojem shodu dne 17. avgusta v »Kat. domu« nesramno lagal, ko je meni in mojim tovarišem v drž. zboru očital, da

smo mi »žlindro« vsenemcem izdali in se z njimi zvezali proti svojemu rojaku.

Ta laž dr. Šusteršiča je tem ostudnejša, ker je dr. Schalk v zbornici jasno povedal in zatrdil svojo besedo, da nismo mi napredni Slovenci njegovi stranki ničesar o Šusteršiču izdali, in tem ostudnejša, ker se za vzor katolika, kakor je dr. Šusteršič, nikakor ne spodobi, da tako nesramno laže in svojemu bližnjemu čast krađe.

Kriv postopanju vsenemške stranke je dr. Šusteršič le sam, ker je prav divje pri raznih prilikah vsenemce in zlasti Wolfa psoval in radi tega so mu obljubili pošteno plačilo.

Tako se je po zbornici sploh govorilo in to sem tudi jaz slišal, pa ne od vsenemcev.

Pametni ljudje vedo torej po teh pojasnilih, ali je dr. Šusteršiču, ali dr. Schalku več verjeti.

Pri tej priliki moram pa tudi še dr. Šusteršiču odgovoriti na osebni napad, češ, da me imajo kmetje v zatiškem in radovljiškem okraju v posebnem spominu.

Res je, da me imajo v spominu, in da svet izve v kakšnem, povem tukaj, da še danes, ko je že 15 let minulo, odkar sem prišel v Zatičino za notarja, kmetje iz tega okraja v mojo pisarno zahajajo, če imajo kako važno zadevo.

Istotako me je že tudi marsikak Gorenjec iz radovljiškega okraja v Ljubljani pravniške pomoči in zastopa naprosil.

Nimam namena, samega sebe hvaliti, to prepuščam dr. Šusteršiču, pač pa lahko rečem, da sem si neomejeno zaupanje v zatiškem in radovljiškem okraju pridobil, in da sem s tremi koncipijenti izročena dela komaj izvrševal.

Navedena dejstva, ki jih vsak čas lahko dokažem, pričajo dovolj jasno, da so dr. Šusteršičeva očitavanja le izvor dijabolične škodoželjnosti, s katero oznanja ta človek bojko proti meni, ker nisem njemu pokorščine prisegel in ker sem mu svoje mnenje v državnem zboru brez strahu v obraz povedal!

To sem moral tukaj v svojo osebno obrambo povedati, akopram nima to z mojim delovanjem v državnem zboru nobene prave zveze.

Ravno tako je grda in nesramna laž, da smo mi »liberalci« vsenemcem dali material za interpelacijo radi bohinjskih gozdov in pašnikov. Niti besede nismo mi o tem govorili, pač pa smo podpirali poslanca Pogačnika, kar on sam priča.

Kako naj se potem zoper take lažnjive in povsem neosnovane laži branimo, ker se iste nalašč med svet trosijo, akopram klerikalci vedo, da je laž, kar o nas govorijo in pišejo?

Ne preostaja nam nič drugega, kot da prepuščamo sodbo svojim razsodnim volilcem, ki bodejo lahko laž in resnico razločevali in izprevideli, ali smo pošteno postopali ali ne.

Ko sem na brezmejno podle in lažnjive napade klerikalnega trinoga odgovoril, hočem povedati, kako stališče sem nasproti vladi zavzemal.

Ko sem se Vam predstavil kot kandidat za državnoborski Vaš mandat, naglašal sem, da sem za redno delovanje v parlamentu, in da hočem vlado v tem pogledu pošteno podpirati.

Tako sem tudi dejanski ravnal, in ker sem prepričan, da so bili njeni za-

konski načrti in predlogi obče koristni ali neobhodno potrebni, sem tudi zanje glasoval.

Dosedaj smo stali nasproti vladi na stališču, da jo podpiramo in omogočimo redno funkcioniranje državnega stroja; mi nismo imeli vzroka ogrevati se za vlado, pa tudi ne jej nasprotovati.

Treba je bilo previdno postopati in pridobiti si ugleda in v tem smislu sem uredil tudi svoje dosedanje postopanje nasproti vladi v zbornici.

Glasoval sem tudi za vodne ceste, katere je »Slovenski centrum« odrekal, in to iz naslednjih razlogov.

Naši češki bratje bili so tisti, ki so prvi vodne ceste in regulacije kot neko kompenzacijo ali odškodnino za »investicije« zahtevali in izjavili, da brez vodnih cest in regulacije rek ne bodejo tudi ne investicije dovoljene.

Vlada je torej tej zahtevi končno ustregla, samo da omogoči delovanje v parlamentu, in da pomiri Čeha in Nemce, in položila je na mizo zbornice skoro eno milijardo za investicije in vodne ceste ter regulacije.

Po mirnem preudarku odločil sem se s svojimi tovariši, da glasujem za obe predlogi, ker sta velikanskega pomena za narodno gospodarstvo naše države, in ker sem v § 5. zakona o vodnih cestah našel garancijo, da pridejo tudi naše kranjske vode v kratkem času do uravnave.

Ta paragraf dobil je v odseku odstavek:

»Za vse druge vode v kronovinah in deželah te državne polovice, glede katerih se pokaže potreba za uravnavo, ima se ista čim prej pripraviti, in kakor brž so potrebna pripravljala dela končana, ima se takoj z isto pričetiti.

V ta namen ima se vsakoletni zvišani prispevek za melioracijski zaklad s posebnim zakonom določiti.

Mi se smemo torej na jasne besede zakona zanašati, da pridejo tudi naše reke in vode v doglednem času na vrsto in poskrbeli bomo vestno za to, da se nanje ne bo morda pozabilo.

Radi tega ni nam bilo težko glasovati za »vodne ceste in regulacije«, to tem manj, ker smo s tem glasovanjem pomagali tudi Čehom do uresničenja njihovih želja, in ker smo prepričani, da bodejo oni tudi naše težnje pri prihodnjih prilikah podpirali, kajti na pomoč od neslovenskih strank ni nam računati.

Mislil, da sem stvarno in taktično pravilno pri rešitvi te zadeve postopal.

Končno mi je še omeniti, da sem vse moči bil zastavil, da sem sankcijo zakona radi novomeškega vodovoda že o Veliki noči dosegel in s tem skoro eno leto časa za izvršitev tega vodovoda pridobil.

Stvar je bila namreč taka, da vlada ni najvišje sankcije deželnega zakona prej izposlovati hotela, dokler ni bil melioracijski zaklad za to leto rešen.

To se bode pa komaj meseca decembra izvršilo, kajti dotični proračun bil nam je šele ob zaključku minolega zasedanja predložen.

Šlo se je torej vlado pridobiti za rešitev zakona, če tudi še ni melioracijski zaklad v parlamentu rešen; poleg tega bile so tudi še druge formalne ovire, katere je bilo treba odstraniti.

Imel sem s to zadevo posla od po-
četka zasedanja do Velike noči in moral
sem neprestano dotične ministre in tudi
ministrskega predsednika pl. Körberja radi
nujne rešitve prositi in nadlegovati, in iz-
reči moram zlasti njega ekscelenci pl.
Körberju za njegovo naklonjenost in pod-
poro v tej zadevi svojo najtoplejšo za-
hvalo.

Moj trud ni bil zaman in izposloval
sem končno rešitev zakona, oziroma sank-
cijo, ki je omogočila, da se je moglo tukaj
na izvršitev tega silno nujnega vodovoda
misliti in za pričetje dela potrebno ukreniti.

Ko bi bila ta sankcija šele koncem
leta po odobrenju melioracijskega zaklada
podeljena, bi se bilo moglo z delom šele
v poletnem času prihodnjega leta pričeti.

Torej nekaj časa smo vendarle pri-
dobili vsled izposlovanje sankcije in vodo-
vod bode za eno leto prej izvršen, kakor
bi bilo to sicer mogoče.

Tudi radi odpisa zadnjega prispevka
za most preko Krke, storil sem potrebne
korake; žalibože, da ni bilo mogoče te
zadeve dosedaj še ugodno izpeljati. Dobil
sem pa od najmerodajnejših faktorjev za-
gotovilo, da se bode za ugodno rešitev
poskrbelo in upam, da bodem pred novim
letom Vam mogel o tem povoljno poročati.

Zadnje moje delo bilo je še to, da
sem dne 10. junija, to je zadnji dan za-
sedanja, po naključju prišel kot prvi go-
vornik v generalni debati za lokalne
železnice — do besede.

Pri žrebanju potegnil sem kot zadnji
med 28 poslanci slučajno številko 1 in
tako sem postal prvi progovornik.

To priliko sem porabil, da sem na-
glašal potrebo za podaljšanje dolenskih
železnic od Novega mesta do hrvat-
ske meje preko Belokrajne, za
zgradbo železnice Kranj-Tržič in
Trebnja-Št. Janž.

Pa tudi v imeni tovarišev Spinčiča
in Ploja priporočal sem zgradbo dveh
železnic v Istri in na Spodnjem Šta-
jerskem.

Poudarjal sem pri isti priliki, da
glasujem s svojimi tovariši za predloženi
zakon, ker pričakujem, da bode vlada
tudi nam pomagala, da pridemo do
toliko potrebnih in zaželenih železnic.

Železniški minister ekscelenca Wittek
odgovoril mi je v zbornici takoj, da se
sicer danes ne strinja z mojim dodatnim
predlogom, da se v zakon sprejme za
letos tudi železnica Kranj-Tržič, da pa
obljubljuje, da pride ta železnica že v pro-
račun lokalnih železnic prihodnje leto na
vrsto.

Glede belokranjske in šentjanske
železnice pa sedaj ni mogoče zahtevati,
da se že v zakon za prihodnje leto sta-
vita, ker še niso potrebne priprave za to
izvršene.

Ob sebi je pa razumno, da bom tudi
v bodoče vse svoje skromne sile napel,
da dobimo belokranjsko železnico in pa
zvezo od Trebnjega do Št. Janža.

Končno dostavljam še, da sem tudi
radi hitre izvršitve preložitve državne
ceste od Zagorja do Metlike in radi po-
državljenja ceste od Gorjancev do Strek-
ljevca, Kroke, Črnomlja do Vinice posre-
doval in v zbornici dne 10. junija obširno
govoril.

Tudi glede teh cest dobil sem po-
voljna pojasnila, ter je pričakovati, da se
v par letih obe cesti preloži in uravnata,
kar bode za ves promet in za intereso-
vane prebivalce gotovo velike vrednosti.

Tako sem dosedaj postopal v držav-
nem zboru in se trudil po svojih skrom-
nih močeh pošteno v interesu svojih vo-
lilcev in svojega naroda.

Kako bodem v bodoče ravnal, tega
danes še ne morem reči, kajti zbirajo se
zopet na političnem nebu temni oblaki,
ki zakrivajo bližnjo bodočnost.

Nemškimi radikalcem rase silno gre-
ben in njihove zahteve so od dne do dne
predrznješe; danes hočejo že imeti, da se
Schönerer izvoli prvim podpredsednikom
zbornice in tudi svoje narodno-politične
točke hočejo na dnevni red staviti.

Da je odpor proti takim agresivnim
poskusom gotov in neizogiben, je pač
jasno in to pomenja vihar v zbornici.

Na drugi strani pa tudi klerikalci
raznih narodnostij postajajo tako drzni v
svojem političnem nastopanju, da jih bode
treba z združenimi močmi v dostojne
meje potisniti. Jaz prav z veseljem po-

zdravljam pogumno resolucijo vrlih Be-
lokrancev, ki zahtevajo, da se zakonitim
potom prepove duhovščini zloraba cerkve
in cerkvenih svetotajstev v politične na-
mene in v podporo njenih političnih pri-
pradnikov in slamatih kandidatov in
prav rad bodem podpiral v državnem
zboru dotične predloge radi sklepa takega
zakona.

Umevno je torej, če se tudi njega
ekscelenca gospod ministrski predsednik
Körber, ki je imel dosedaj veliko sreče v
parlamentu, nič ne veseli na novo zboro-
vanje, kajti on že sam obupava, da mu
bode še naprej sreča tako mila, kakor do
sedaj. — Tudi ne ve vlada, koliko bode
podpore našla v parlamentu, ker so
razmere silno nejasne in zamotane in
nikdo prorokovati ne more, kako se stvari
zasučejo.

Na razpravo imajo priti sila važne
točke: budget, carinski tarif, nagodba z
Ogrsko in trgovske pogodbe itd. Kdo ve,
če bode sedanji ministrski predsednik
rešitev teh vprašanj na svojem sedanjem
mestu dočakal!

Jaz sem mnenja, da se vlada ne
more dolgo vzdržati, če hoče samo na-
rodno-gospodarska vprašanja na razpravo
dajati, vsakemu narodno-političnemu in
državnopravnemu vprašanju se pa skrbno
izogibati!

Taka metoda velja le za nekaj časa
in tudi predsednik Körber lotiti se bode
moral prej kakor si to misli, političnih
vprašanj, in kako se bodejo stvari v zbor-
nici takrat zasukale, tega danes nihče
ne ve!

Jaz in moji tovariši bomo mirno
čakali, kako se stvari razvijejo, in bomo
vlado le takrat podpirali, če bode
tudi ona naše pravične zahteve
vpoštevala in dejansko svoje pra-
vicoljubje tudi nam nasproti po-
kazala.

Če pa misli vlada, da nas bode s
praznimi obljubami tudi v bo-
doče v svoj voz vpregla, in da se
ni treba na Slovence ozirati, potem se
bode kmalu prepričala, da se moti, kajti
tudi naša notorično izvanredna potrpe-
ljivost ima gotove meje, katerih mi na-
rodno-napredni poslanci ne bomo pre-
koračili!

Mi bomo pošteno in z vso odloč-
nostjo branili pravice slovenskga naroda
in svojih volilcev in če treba, tudi brez
bojazni nastopili boj proti vladi, kakor
hitro se osvedočimo, da nima srca za
naše zahteve in potrebe.

Na tem stališču stojim jaz in z menoj
moji tovariši našega malega kluba!

S tem končam svoje poročilo.

Mnogobrojni polušalci so sledili z naj-
večjim zanimanjem govornikovim bese-
dam. Culi so se opetovani pritrjevalni
dobro-klici in se je mej govorom samim,
posebno pa na konci slišalo glasno odo-
bravanje, kar je najboljši in najzgovor-
nejši dokaz, da so volilci bili popolnoma
zadovoljni z govorom, v katerem jim je
g. poslanec razložil svoje delovanje. Po
kratki debati se je, kakor smo že poro-
čali, izreklo soglasno popolno zaupanje
g. poslancu in zahvala za njegovo uspešno
delovanje.

V Ljubljani, 8. oktobra.

Vladne predloge za drž. zbor.

Vlada predloži državnemu zboru
več zakonskih načrtov, in sicer: ti-
skovni zakon, reformo trgo-
vine z žitom, zakon za pospe-
ševanje cenених delavskih hiš
in zakon proti pijančenju.
Zakon, ki bi zabranjal in pobijal pijanče-
vanje, je bil sklenjen že l. 1877, a le za
Galicijo in Bukovino. Sedaj pa se raz-
tegne zakon na vso državo. Ta zakon
določa kazni za pijance, ki delajo po-
hujšanje, in za gostilničarje, ki dajejo že
pijanim ljudem pijače. Take pijance, po-
hujšljivce in gostilničarje kaznuje zakon
z zaporom. Zakon določa tudi, da dolgovi,
katere napravijo notorični potatorji po
gostilnicah, ni možno iztožiti. Potatorjem
je možno po zakonu obiskovanje gostilnic
za nekaj časa prepovedati. Zakon določa
končno, da se sme pijanca staviti pod
kuratelo ter ga prisilno poslati v asil za
pijance.

Francoske kongregacije.

Velik del francoskih kongregacij se
je uklonil zakonu in prosil za avtoriza-

cijo, nekaj se jih je izselilo, nekaj pa
razšlo. Vlada postopa neizprosnost. Policija
preiskuje neavtoriziranih kongregacij sa-
mostane ter razpušča menihe in meni-
hinje, ki se morajo raziti nemudoma. V
departementu Côtes-du-Nord imajo Sale-
zijanci dva samostana in v enem tudi
veliko sirotišnico. Salezijanci se pa za-
konu niso hoteli ukloniti, zato so postali
posvetni duhovniki, misleči, da jim tako
ne more vlada blizu. Toda zakon take
zvižaje ne dovoljuje, zato jih je prokur-
tor republike pozval, naj zapuste samo-
stan nemudoma ter naj izpraznijo tudi
sirotišnico. Otroke je brzojavno dodelil
državnim sirotišnicam. Tako bo na
Francoskem kmalu mnogo praznih samo-
stanov. Število samostancev in samostank
se bo izdatno zmanjšalo, s tem pa tudi
moč klerikalcev in reakcionarcev.

Avstro-Ogrska in Mehika

sta zopet spravljene ter imata zopet di-
plomske zveze. Po smrti nesrečnega
mehikanskega cesarja Maksa so se te
zveze pretrgale. Dolgotrajno sovraštvo
je končano. Diplomatom se je posrečilo
pokriti žalostno minolost s plaščem po-
zabnosti, in 9. sept. je grof Hohenwart,
novimenoimani avstro-ogrski poslanik,
nastopil svoje mesto, izročivši mehikan-
skemu predsedniku Porfiriju Diazu svoje
pooblastilo in veliki križ Štefanovega
reda.

Vojna v Južni Afriki.

Kitchener se pripravlja na veliko na-
logo: zajeti Botho, ki je baje obkoljen z
angleškimi četami. General Lyttleton hoče
Botho ujeti, toda angleški listi izražajo že
danes bojazen, da se bodo Buri razpršili
na majhne čete in ušli. To se bržčas tudi
zgodí. Ker nameravajo Buri vdreti od za-
hodnje strani v Natal, je poslal Kitchener,
močne oddelke na mejo. Kitchener za-
hteva novih in močnih oddelkov jezdecev,
da nadomesté utrjene. Vsak mesec za-
hteva, da naj se mu pošilja po 8000 novih
konj. Burski poveljnik Pretorius je bil baje
v nekem boju ob Sterkstroomu smrtno
ranjen. Ujet je najmlajši sin drž. tajnika
Reitza in nečak generala Emmeta. Blizu
Corneliji je bilo ujetih 22 Burov, radi če-
sar so v Londonu sila veselí. Kitchener
javlja sedaj že vsakega Bura in vsako
mulo, ki pade Angležem v pest. Tako
imajo Angleži vsak dan malo tolažbe.
Toda iz Londona poročajo, da se nezado-
voljnost radi brezkončnosti vojne širi po
deželi bolj in bolj. Vsi stanovi so nezado-
voljni, in vladi se opozicija v parlamentu
množi. Položaj Salisburyja postaja resen.

Dopisi.

Žužemberk, dne 5. oktobra. Kaj
so vse počeli duhovniki na leci in spo-
vednici pred minolimi volitvami, to je
več kot preveč. Omenimo le to, da je naš
Žavbji vse nedelje meseca avgusta in
septembra imel na leci politične govore.
Te pridige so bile toli predrzne, da se je
moralo vsakemu studiti, kdor jih je
slišal.

Če je že samo to greh, kdor voliti
ne gre, moramo si misliti, koliko večji
greh je, če bi se kdo predrznil voliti na-
sprotno klerikalcem. Tisti je hudičev po-
magalec, brezverec, hujši kot Luter, pre-
ganjalec naše sv. vere. Nobenega libe-
ralca ne bodo obhajali, čeprav bo ležal
na smrt bolan. Naj le umrje, saj ni več kri-
stjan. Če bode prav Boga prosil odpustjenja,
vse ne bo pomagalo nič, pogubljen bo.
Kdor hoče umreti brez Boga in biti po-
gubljen, naj le voli liberalca.

Tako se je razsajalo na leci pred
volitvami in nikogar ni bilo, ki bi po-
vedal kmetu resnico. S hudičem se je
delalo in s pekлом, s prokletstvom in z
izobčenjem proti narodno-napredni stranki.
Seveda se je kmet prestrašil, saj še ve-
ruje, da zna duhovnik coprati, da zna
osebo zamaševati, da vsakdo čez leto dni
umrje. Ni čuda, če se je kmet udal kle-
rikalcem; vraga se je zbal. Ali je pa to
krščansko?! Kaj se je godilo pred vo-
litvami v spovednicah, naj zadostuje le
jeden slučaj.

Mož volilec je prišel k spovedi. Ko
je povedal vse grehe, pristavil je še, da
bere »Slov. Narod« in »Rodoljuba«. Tedaj
pa je božjemu namestniku zavrela kri.
Dolgo sta se prepirala radi časopisov.
Mož nikakor ni obljubil, da ne bo več

bral liberalnih listov, duhovnik pa — ni
hotel dati odveze. Po dolgem času in
hudem pritisku je mož obljubil, da bo
volil 12. septembra klerikalno. Glejte,
prej se je duhovnik na vse načine pro-
tivil, dati odvezo, potem pa mu jo je dal
brez zadržka. Za druge grehe ga še
vprašal ni, le povedal mu je, da naj se
drži Kristusa in da obljube ne sme pre-
lomiti. To je spoved!

G. Miha pa menda nima drugega dela
kot prorokovati, pa nespametnosti poč-
nati. Kadar ne zabavlja na liberalce, pa
hvali svojega kaplana. Neko nedeljo me-
seca avgusta je rekel, da jamči, da Žavbji
ne pije vina. Povedal pa ni, zakaj je pri-
peljal velike vinske posode v naš kraj.
Menda ne zato, da bi imel zrak shranjen
v posodi? Pa saj nas nič ne briga, če Žavbji
pije vino ali žganje in pivo.

G. Mihi je dne 2. septembra t. leta
prinesel neki tukajšnji upokojeni gospod,
da podpiše pobotnico in pritiskne pečat. To
je potreba, da se izplača pokojnina. Gosp.
Miha pa tega kratkomalo ni hotel storiti.
Vzroka ni navedel. Šele po daljšem času
napravil je to g. kaplan. Čudno je, da s
podpisovanjem vsakokrat nagaja. G. Miha
se umika nalašč, kadar ve, da ga čakajo,
da ga iščejo in prosijo, naj se jih usmili.
Če pa pride kdo v nedeljo, pa sploh ni-
česar ne pogleda. Koliko je proroški Miha
že s tem napravil sitnosti ces. kr. urad-
nikom! Kolikokrat je ta ali oni moral iti
v župnijo po dva-ali trikrat, da se je pod-
pisalo, a Miha je vsakokrat odtegnil svojo
milostno roko. Končno se je g. kaplan
usmiliti ter je napravil, kar treba.

Pri neki priliki je rekel Miha, da tega
ni dolžen storiti, saj mu za to nihče nič
ne plača. Jojme! Dekan in prorok, pa
tega ne ve, da je plačan od cesarja! Tako
dela ta gospóda, ki ji je ljubezen do bliž-
njega le na jeziku. Tu je potrebno, da
bi nujno kaj ukrenil c. kr. davčni urad.
Ako se pa davčna oblast ne zmeni za
prizadete, treba bo, da se g. Miho pouči,
kaj je dostojnost in dolžnost.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. oktobra.

— **Osebnost.** Absolvirana uč-
teljska kandidatinja gđ. Ana Pfeifer iz
Ljubljane je nastavljena kot suplentinja
na dvorazredni ljudski šoli v Mozeljcu.

— **Iz dvornih krogov** naše ka-
toliške narodne stranke prihajajo vesti o
malem prepirčku. Imajo eno samo pe-
čeno jabolko, lačnih želočkov je pa več.
In sedaj se vodi razprava o tem, komu
se položi jabolko na plošček. To se pravi,
prepirajo se o tem, kdo naj zasede jedino
deželno odborniško mesto, o katerem
razpolaga naša klerikalna stranka. V po-
sesti je Povše, in glavar Detela bi najraje
videl, da mu ostane tudi v bodoče ad-
latus, ker si ji težko misliti, da bi sta-
rejši deželni odborniki privolili v to, da
bi jim mladi Brejec predsedoval v glavar-
jevi odsotnosti. Ali stolec Povšetov se
menda vendar precej maha. Tu je tudi dr.
Žlindra, ki bi blagovolil prevzeti mesto
deželnega odbornika, pa drugi mu menda
brani; tudi bi se pri tem moral vvesti
z liberalci k jedni mizi, kar bi škodilo
njegovemu zdravju! Zategadelj dr. Šu-
steršič ni posebno nevaren Povšetov pro-
tikandidat. Brejec pa je že bolj nevaren,
z zobmi in z rokami se trudi, da bi
Povšeta izpodnesel. Nevaren ta mlad
človek sicer ni, njegova glavna moč je
aroganca, in zategadelj ni izključeno, da
bi se močiček ne priglodal v deželni
odbor. Ali tudi dr. Schweitzer in dr. Ivan
Evangelist Krek sta baje kandidata. Nas
ta prepir v žabji luži ne zanima obilo,
ko je za javnost brez vsakega pomena,
kdo je tisti edini klerikalec, ki bode ho-
dil v deželni odbor samevat. Kakor hitro
izvem, kako se prepir konča, in kateri
kandidaturi se bode dalo prvenstvo, ho-
čemo svojim čitateljem o tem vestno po-
ročati.

— **Tridesetletnico svojega de-
lovanja kot urednik** zadrškega čas-
nika »Národní List« je praznoval včeraj
deželni in državni poslanec Juraj Biankini!
Koliko zaslug si je pridobil jubilar v
dolgi dobi, odkar je prevzel uredništvo
omenjenega lista, ne samo na časnikar-
skem polji, nego tudi s svojim plodovitim
politiškim in parlamentarnim delovanjem,

ni nam treba posebej poudarjati, saj jih pozna vsakdo, ki kolčkaj pazno zasleduje javno življenje bratskega naroda v krani Dalmaciji. Neustrašenemu boritelju in delavcu na narodnem polju kličemo ob priliki, ko more gledati nazaj na dolgo dobo svojega trudapolnega dela, tudi mi: Bog ga ohrani svojemu narodu še dolgo čilega in delavnega! Na mnogaja leta!

— **Prošnja do c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani.** Po deželi hodijo zadnje dni finančni organi po gostilnah in trgovinah in pobirajo neke »globe« po 4 K s pristavkom, da se je neka stara postava prezrla, kateri se je prišlo šele sedaj na sled. Globo plača gostilničar, ker vporablja pri kavi sladkor, trgovec pa, ker nima pravilno javljene »prodaje sladkorja«. Ker nam je ta postava neznana, prosimo za pojasnilo.

— **Skušnje za usposobljenje učiteljev in učiteljic** za ljudske in meščanske šole se bodo začele pri c. kr. izpraševalnem poverenstvu v Gorici dne 4. novembra t. l. ob 8. uri zjutraj. Prošnje treba doposlati rečenemu poverenstvu predpisanim potom najkasneje do dne 20. t. m.

— **Umrli** je v Gradcu gospodična Antonija Dekleva, hišna posestnica, v starosti 40 let. Pokojnica je bila sestra gospe soproge tukajšnjega občinskega svetnika nadinženerja Žužeka.

— **Posredovanje mestne posredovalnice za delo in službe in stanovanja** v mesecu septembru je bilo z ozirom na prejšnji mesec znatno boljše, bodisi glede prijav, kakor tudi oddanih služeb, oziroma sprejetih delojemalcev. V tem, ko je bilo delodajalcev v obeh mesecih skoraj jednako, je naraslo število delojemalcev v tem mesecu skoraj za jedno tretjino višje, istotako se je tudi služeb in dela za četrtino več oddalo. Razmerje med preteklim letom v tem mesecu in letos je ostalo skoraj neizmenjeno. Med prijavljenimi delojemalci je zlasti naraslo število hišnih poslov, a poslov za kmetijska dela vedno uprav občutno primankuje, tako da se naročila jako težavno rešujejo. Istotako primanjkuje tudi vajencev. Ker je v mesecu septembru začetek šol, je bilo največ ponudb za dijaška stanovanja, katera so se jako dobro oddajala. Letnih stanovanj, posebno malih in srednjih, pa tako primanjkuje, dastranke, katere iščejo stanovanja, povsem obupavajo. Splošno je vprašanje za letnimi stanovanji jako veliko, a ponudb zelo malo, nasprotno pa je za dijaška stanovanja veliko oddajateljev, toda le srednje število najemnikov.

— **Zažigalca so dobili.** Iz Kroke se nam piše: Izdal se je danes požigalec Kroke. Enajstkrat je zažigal, a le petkrat se mu je posrečilo zanetiti ogenj. Nočejšnja noč je zažigal v Kotlu pri Herceľnu, a so v pravem času zapazili tleči ogenj. Orožniki so ga danes že odvedli k c. kr. okrajni sodnji v Radovljico. Kroparji bodemo sedaj vsaj v miru in brez skrbi spali.

— **Ljubljanska meščanska godba** priredi v nedeljo, dne 13. t. m. v telovadnici »Narodnega doma« velik koncert. Namen tega koncerta je, prepričati nekatere ljubljanske kroge, kateri dvomijo v sposobnosti godbe, da je ista sposobna tudi za večje koncertne nastope, vsled tega bode program izbran ter bodo zastopane težavne in komplicirane kompozicije. Vsled tega že danes opozarjamo častito občinstvo na ta koncert, pri katerem bode imelo priliko, soditi o napredku godbe, da lahko postane istotako priljubljena v salonih in koncertih, kakor je postala pri promenadah, samo ako jo poklicani krogi rade volje in zadostno podpirajo.

— **Klub strelcev v Il. Bistrici** volil je na svojem občnem zboru dne 5. t. m. gospoda dr. Stora iz Ljubljane svojim častnim članom. Izvoljenec, kateri se je pri trudapolnem ureditvi Iv. Veselove zapuščine za družbo sv. Cirila in Metoda aktivno udeleževal strelskih večerov, ostal je klubu v najboljšem spominu.

— **Strelna.** Dne 7. t. m. je treščilo v poslopje J. Adama na Pokajšču pri Borovnici; pri tem je omamila strelna hčerko in ubila dva vola. Škoda je precejšnja, ker nesrečnej ni bil zavarovan.

— **Kranjski raki,** ki so zadnja leta v nekaterih vodah skoraj popolnoma izmrli, se polagoma po prizadevanju raznih najemnikov ribolova zopet začnajo javljati. Tako se je posrečilo g. Bergmannu, lekar-narju in posestniku v Novem mestu, zaploditi v težkem potoku 34 cm dolge rake.

— **Napad.** V nedeljo zvečer med 8. in 9. uro je bil v Hrušici mesarski pomočnik Anton Hlebs iz Št. Vida od Jakoba Pogačnika in Franceta Kramarja napaden. Franc Kramar ga je sunil z nožem v hrbet in ga težko ranil. Ranjenca so prepeljali včeraj v deželno bolnico.

— **Lovska sreča.** K včerajšnji naši notici pod tem naslovom naj se čita mesto Antona — Matija Lavrenčič.

— **Škrlatica,** ki se je epidemično pojavila v Kovorji v kočevskem okraju, je popolnoma prenehala. Izmej 15 zbolelih otrok sta dva umrla.

— **Volkovi** se pogostoma prikazujejo v kočevskem okraju, a le bolj v hudi zimi. Letos se je priklatil tak kosmatin v vasi Ragle in raztrgal ter odnesel jagnje.

— **Mejnarodna panorama.** Potovanje po slikoviti štajerski deželi je res krasno; zdi se nam, da zremo istinite prirodne krasote severnega Štajerja z njegovimi nebrojnimi golovci in rudniki. Strmi vrhunci gorā štrle strahovito proti nebesom, da nas obhaja groza. Med mesti je največ slik iz Gradca, dalje so krasne slike Judenberga, Admonta, in dr. — Kdor si je kdaj ogledal to panoramo, prizna, da so slike vredne pogleda. Želeti bi bilo, da pride kmalu na vrsto panorama južne Štajerske. Prihodnji teden ogledamo kraje in stanovanja nesrečnih Burov.

— **Trgatev v Brdih.** Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda s sedežem v Gorici, ulica Barzellini štev. 20 poroča: Trgatev se je začela s 1. t. m., toraj pri prav gorkih dnevih, zato pa je »rebula« prav sladka, bolj kot navadno in v primeri z drugimi vini. Pri vsem tem, da so naša brdska vina najboljša, pa imajo letos tudi še to prednost, da so imela pozno trgatve pri lepem vremenu. Glede trgatve so naši Brici bolj previdni od družih. Našega društva namen je vino-kupovalce, oziroma krčmarje opozoriti na našo brisko »rebulo«, ki prekaša vsa druga vina v kljub obilej množini in prav nizki ceni. Pri Gorici in v Gorici pa so veliki vinski trgovci, ki kupujejo vina po Vipavskem in celo v Furlaniji, prav šibka vina in po prav nizki ceni, pri tem pa kupijo tudi nekoliko naših sladkih vin, vse to zmešajo in potem prodajajo pod imenom briska vina. Zatorej se svetuje, da se gostilničarji sami obrne v Brda, oziroma do društva, ki ima na razpolago obilo pravih, najboljših, le naših vin od svojih članov. Ker naše društvo zastopa cela Brda, oziroma posreduje prodajo pravega naravnega briskega vina, zatorej naj se obrne, komu je kaj ležeče za dobra prava naša vina, do društva, ker ima le to namen, da posreduje, da s tem zadobi ono veljavo, katero v resnici zasluži.

— **Ukraden denar — najden.** Včeraj popoldne je našel policijski stražnik Mihael Sitar v grmovju na Ambroževem trgu vrečico, v kateri je bilo 290 K. Denar je bil malo časa popred, ko je bil najden, ukraden mesarici Marjani Pater-nostrovi iz Studenca, in sicer v gostilni na Poljanski cesti št. 26. Marjana Pater-noster je pustila korbico z vrečico in denarjem v veži in je šla v gostilno. Tat je to priliko porabil in denar odnesel. Vzel je le 10 kron, ki so bile v ruti, v katero je bila zavita vrečica z drugim denarjem. Tat najbrže ni slutil, da je v vrečici denar in je vrgel ruto z vrečico vred stran.

— **Pretep v »Čikagu«.** Na Dolenski cesti je glasovita šnopsarija, katero so šnopsarji krstili na ime »Čikago«. V tej šnopsariji sta se včeraj dopoludne sprla in strela dva čestilca jeruša. Imela nista niti vinarja v žepu, ko sta prišla v »Čikago«, pač pa je eden imel prstan in uro. Prodala sta oboje in tudi zapila oboje. Nazadnje sta računala, koliko je eden drugemu dolžan, in pri tem računu sta se sprla in strela, da sta bila oba krvava.

— **Iz tira skočil** je včeraj opo-ludne pri šentpeterski premenjalnici elek-trične železnice voz, ker je bil tir s pes-kom zasut. Nezgodar se ni zgodila.

— **Izgubljene reči.** Na poti od Višnjegore do Grosupljega je izgubil več-

rajpopoldne trgovec L. B. zlato kratko verižico, na kateri je obesek zlata knjižica z napisom: »Unvergessliche Tage«.

* **Napad na politikujočega župnika.** Iz Budimpešte poročajo, da je delal župnik Illek v Neupeštu poleg glav-nega mesta z vso silo za vladnega, židov-skega kandidata Wolfnerja, ki je bil tudi izvoljen. Po maši na cesarjev god je hotela župnika razburjena množica na-pasti s palicami in s kamenjem, a policija je napad s težka preprečila. Nekdo pa je ustrelil na župnika z revolverjem, ne da bi ga bil zadel. Deset ljudij je zaprtih.

* **Gluhonem vojak.** Iz Lvova javljajo: Urednik lista »Dziennik Polski« dr. Otoszewski-Barenski je prijavil v svojem listu, da je sprejela komisija v Mielecu popolnoma gluhonemega k voja-kom ker je bila uverjena, da je simu-lant. Gluhonemi vojak je bil 10 tednov v vojaški bolnišnici. Vojaška oblast je radi te notice tožila urednika, ki pa je bil popolnoma oproščen, ker je dokazal, da je pisal resnico.

* **Plodna žena.** V češkem mestu Nimesu je rodila dve dni neka 43letna žena dvajsetega otroka.

* **Mož z 8 nevestami.** V Berol-inu se bode moral neki občinski svetnik pred sodiščem zagovarjati, ker je imel 8 nevest, vdov in deklet, katere je obral, obljubivši jim zakon. Vzel jim je 28.000 mark. Sleparka je ogoljufala le ena žen-ska, ki mu je odnesla precej denarja. Po-štenjak je vrhu vsega še oženjen, a je od svoje žene ločen.

* **Dogodek.** Sloviti Frederic Febvre je priobčil v »Gaulois« nekaj dogodbic, ki jih je doživel 1. 1891 v Petrogradu. Neki ravno došli Francoz je posetil v Petrogradu zvečer promenadni koncert pred zimsko carjevo palačo in naprosil mimogredečega častnika za vžigalico. Častnik se je nekaj trenutkov pomišljal, potem pa tujcu ponu-dil prižgano smodko ter smehljaje vprašal: »Vi ste Francoz, gospod?« — »Da, celo iz Toulousea!« — »Došli ste prvičrat na Rusko?« — »Da, gospod.« — »Potem si pač morem pojasniti, zakaj niste pozdra-vili onega visokega gospoda v uniformi, ki je ravno stal pri meni, ko ste me na-prosili ognja.« — »Veliki gospod? Nisem zapazil. Kdo pa je?« — »To je,« je dejal častnik, »sam car!« — »Ali veste to gotovo?« — »Mislim da, saj je moj brat.«

* **Czolgosz ni pomiloščen.** Kakor poročajo iz New Yorka, ni hotel guverner Odell Czolgosza pomilostiti. Usmrčen bo brčas 28. oktobra. Morilec je baje popol-noma apatičen ter nima niti mej svojimi tovariši v ječi nikakih simpatij. Neki kaz-njenec je pribil na svoja vrata sliko Mac Kinleya, tako, da jo mora videti Czolgosz, kadar ga vodijo mimo.

* **V enem letu delavec in mi-lionar.** V zahodni Mehiki vzbuja v zad-njem času veliko zanimanje neki Pedro Alvarado, kateri je bil še pred tričetrt leta navaden delavec, sedaj pa znašajo njegovi mesečni dohodki 500.000 gld. Na-šel je namreč silno bogat rov. Alvarado je baje jako radodaren; ves svoj denar pa ima doma, mesto da bi ga naložil v kaki banki. Zunaj ga spremlja vedno osem orožnikov, ker nosi seboj vsaj 500.000 gld. V Parkaisu zida mladi milionar krasno, veliko palačo-bolnišnico. Tudi cerkev je že sezidal.

Književnost.

— **Slovenke** št. 9. prinaša sledečo vsebino. Vzgoja deklet. Nada. Trst. — Si-noči... Utva. Trst. — Žensko pitanje v Hrvatskoj. Piše B. V. Zagreb. — Solzam. Utva. Trst. — Ruskin in žene. Prevela leda. — Pesem. Demeter. Celje. — Marija Dmitrijevna Balaševa. Božidar Tvorcov. Kaluga. — Brez dela. Po italijanskem iz-virniku Ade Negri. Prevel Ž. L. M. — Trenotki. Nirvan. — Neodkrit otok. Spisal Francois de Ninon. Prevel Rok Drogenik. Ljubljana. — Posveta. — Črtice iz živ-ljenja. Adela. — Svetu. Vanda. — Javna predavanja. Nada. — Memento! C. Golar. Celje. — Nove knjige. — Beležke.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 8. oktobra. Državni posla-nec dr. Pacák je bil brzojavno po-klican h Koerberju.

Dunaj 8. oktobra. »Neues Wiener Tagblatt« priporoča, naj bi se izvolil predsednikom državnega zbora vele-posesnik Baerenreither, prvim podpred-sednikom Čeh, drugim pa Poljak.

Dunaj 8. oktobra. Danes se je objavila cesarska naredba, s katero se ustanavlja ravnateljstvo za grajenje železnic. Načelnikom je imenovan sek-cijski šef Karol Wurm, namestnikom pa višji štabni svetnik Millemotti.

Dunaj 8. oktobra. Danes je do-spel semkaj ministrski predsednik Szell, ki bo sprejet pri cesarju, da mu spo-roča o dovršenih volitvah na Ogrskem.

Praga 8. oktobra. Danes so se začele deželnozborske volitve, ki se vrše v kmetskih občinah prvokrat direktno. Mladočehi so pripravljeni na izgube; agrarci morejo dobiti 20—25 mandatov. Mladočeski klub ima v nedeljo sejo. Agrarski kandidat Prašek je moral s svojega volilnega shoda pobegniti.

Narodno gospodarstvo.

— **Vojaško oskrbnništvo v Gradcu** kupi po kupčevalni navadi: pšenice 7.300 q, rži 19.600 q v skladišču za poljske pridelke in moko v Mariboru, potem pa v dotičnih vojaških oskrboval-nih skladiščih: rži 3.600 q v Gradcu, rži 4.500 q v Celovcu, ovsa 4.000 q v Ljubljani, ovsa 1.200 q v Trstu, ovsa 4.300 v Celovcu, ovsa 3.000 q v Beljaku, ovsa 2.700 q v Gorici, ovsa 1.500 q v Pulju, ovsa 8.500 q v Gradcu, ovsa 6.200 q v Mariboru. Prodajalne ponudbe se bo sprejemalo do 17. oktobra t. l. do 10. ure predpoldne pri intendanci 3. kora. Natan-čnejše pogoje more se pri vsakem vo-jaskem oskrbovalnem skladišču, potem pa tudi pri političnih oblastih in gospodarskih deželnih društvih v okolišu kora (Štajersko, Koroško, Kranjsko, Istra, Goriška in Gra-diška) razviditi.

Poslano.

P. n. gojiteljem in prijateljem slovanskega petja ob Donavi!

Na pragu petega desetletja svojega neumornega umetniškega delovanja si dovoljuje najstarejša slovanska družina ob Donavi:

»Slovansko pevsko društvo na Dunaju« obrniti se do širše javnosti s toplo prošnjo, da bi nam tudi v začenjajočem se novem desetletju ostale v polni meri ohranjene redke simpatije, katere je društvo doslej uživalo, da bi pa se še kolikor moči pomnožile — tako z vplivno moralno podporo, ki je za uspešno delovanje v prvi vrsti neobhodno potrebna, kakor tudi z zadovoljnim in vztrajnim sodelovanjem vseh tistih, katerim je milostljivo nebo do-delilo redki dar petja!

Posebno se kaže v dobi, ki prav kar začenja, ta potreba, da bi mu bila napram važnim nalogam, katere se pripravlja društvo v prid Slovanstva izvršiti, splošna podpora slovanskih krogov zagotovljena, da bi moglo svojemu vzvišenemu poslan-stvu častno in v polni meri zadostiti! Hitite torej vsi pod staroslavni prapor, katerega je nepozabni naš ustanovnik in zborovodja Arnošt Tovačovský z vrsto požrtvovalnih, navdušenih mož pred 40 leti razvil na bregovih negostoljubne Donave, in posvetite se s pravim ognjem in z neudušljivo vztrajnostjo gojenju slo-vanskega petja! Odkriti prijatelji vznesene ideje slovanske vzajemnosti pa ne mudite krepiti naše vrste z mnogobrojnimi pri-stopom za člene ustanovnike in prispeva-joče, da bi bil tudi v gmočnem oziru našemu društvu omogočen znaten na-predek!

Pevske vaje so vsak petek: I. okraj, Christinnengasse 6, II. nadstropje (akade-mični gimnazij, prirodoslovna dvorana), in to ženski zbori od polu 6. do 7. ure zvečer, moški zbori od 7. do 9. ure zvečer.

Priglasili novih izvršujočih, ustanovnih in prispevajajočih členov se sprejemajo tudi tam v navedenem času ali vsak dan v društveni pisarni: I. okraj, Bräunerstrasse 7, kjer se zadovoljno dajejo razna na-daljna pojasnila. Na zdar!

Za odbor »Slovanskega pevskega dru-štva« na Dunaju:

Dr. Jos. V. Drozda,
t. č. predsednik.
Dr. Fr. Vidic,
t. č. podpredsednik.
B. Novák,
t. č. tajnik.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —
za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.
Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (27-40)
deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“
M. Leustek-a v Ljubljani.

Se dobiva povsod!

neobhodno potrebna zobna Crème
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 806-3 m. Srednji tlač 736-0 mm.

Okt.	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Morje v 10 urah
7.	9. zvečer	727.4	6.3	sr. sever	oblačno	9.8 mm.
8.	7. zjutraj	730.3	4.6	sl. jug	jasno	
9.	2. popol.	731.0	12.4	sl. jvzhod	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 9.5°, nor-
male: 11.9°. — Včeraj popoldne blisk in grom.

Dunajska borza

dne 8. oktobra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.55
Skupni državni dolg v srebru	98.40
Avstrijska zlata renta	118.50
Avstrijska krona renta 4%	95.50
Ogrska zlata renta 4%	118.50
Ogrska krona renta 4%	92.75
Avstro-ogrski bančni delnice	1630 —
Kreditne delnice	616.50
London vista	238.97 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.27 1/2
80 frankov	23.42
Italijanski bankovci	19 —
C. kr. cekini	92.05
	11.31

Mašinst

izvežban, išče službe k parni žagi ali
v kako tovarno.

Ponudbe pod „mašinst“ na uprav-
ništvo »Slov. Naroda«.

(2140-3)

Zahvala.

Izgubila sem zlato verižico. Našla
jo je gospa Ana Zorčeva, soproga urad-
nika v Koslerjevi pivovarni, ki pa v svoji
izredni poštenosti ni zahtevala nikake na-
grade, ter je najdeno verižico takoj oddala
legitimirani izgubiteljici.

Za ta pošten čin se imenovani gospej
najtopleje zahvaljuje

z vsem spoštovanjem

Ida Murgelj

v Cerkljah.

(2186)

Ljubljanskega Zvona 19, osiroma 20
letnikov in pet
letnikov (1889,
1891, 1892, 1893, 1894) „Dom in Sveta“
se za primerno ceno prodaja. Več pove
J. Bonač, trgovina s papirjem v Ljubljani.

V kavarni „Evropa“

se oddajo sledeče novine:

»Wiener Allgemeine Zeitung«, »Deutsche
Zeitung«, »Deutsches Volksblatt«, »Süd-
steirische Presse«, »Leipziger Illustrirte
Zeitung«, »Wiener Fliegende«, »Wiener
Pschütt Caricaturen«, »Figaro«, »Kikeriki«,
»Simplicissimus«, »Buch für Alle«, »Soča«.

Ravno tam se prodajo po nizki ceni

stoli.

(2178-1)

Specijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte

kavo Santos dobrega ukusa po gld. 1.— kilo
„Nellgherry“ aromatično-
krepkega okusa „140“
„Piraldy“ najfinerega okusa „160“
Poštne poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno špicerijsko blago v najboljši

kakovosti.

Glavna zaloga J. Klauerjevega „Triglava“.

Proda se

hiša

z obširno in dobro založeno trgovino.

Skupna vrednost 80—90.000 kron.

Trgovski promet 72.000 kron.

Kje, pove upravništvo »Slovenskega
Naroda«.

(2155-2)

KADILCI!
ZAHTEVAJTE POVSOD
CIGARETNE PAPIRČKE
V KORIST DRUŽBI SV. CIRILA IN METODA.
KATERI SO NAJBOLJŠI OD VSEH DRUGIH
GLAVNA ZALOGA:
JOS. ŠTOKA-TRST

Glavno zastopstvo za Ljubljano in okolico

ima tvrdka

(1929-10)

Iv. Bonač v Ljubljani.

Pouk v francoščini in ruščini

tako tudi v konverzaciji in literaturi teh
jezikov daje rojena moskovska
Rusinja.
Naslov v upravnistvu »Slov. Nar.«.

Službo

kot sluga ali hišnik

želi dobiti mladenič, samec, zmožen slo-
venščine in nemščine.

Povpraša naj se v posredovalnici
služeb Katarine Egy, v Ljubljani, na
Sv. Petra cesti št. 23.

(2183)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling
v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri
5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal
v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob
3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno,
čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob je-
zeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez
Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Ma-
rijine vare, Heb, Franzove vare, Karlove vare, Prago,
(direktni voz I. in II. razreda), Lipsko, Dunaj via
Amstetten. — Ob 10. uri zvečer osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-
Monakovo direktni vozovi I. in II. razreda) — Proga
v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri
17 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri
55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz
Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z Du-
naja via Amstetten, Monakovega, Inomosta, Franzens-
festa, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseea, Ljubna,
Celovca, Beljaka, (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni
vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni
vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba,
Marihinih varov, Plzna, Prago, (direktni vozovi I. in
II. razreda), Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra,
Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella
ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mo-
horja, Pontabla. — Ob 4. uri 44 m popoldne
osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka,
Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pon-
tabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Du-
naja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga
iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri
in 44 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob
8. uri 35 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol.
v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj,
ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer, ob
10 uri 25 m le ob nedeljah in praznikih v oktobru,
poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo
v oktobru. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika.
Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m
dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9 uri 55 m
zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in
samo v oktobru.

(1393)

K S. 12/6.9.

Razglas.

(2181)

C. kr. deželno kot konkurzno sodišče s tem javlja, da je odklonilo z odlokom
c. kr. deželnega nadsodišča v Gradcu z dne 12. septembra 1900, št. R. II. 59/1 I,
predlog upnika Morica Liebischja za razpis konkurza na premoženje Frana
Vilarja v Pudobu, in vsled tega se razveljavlja odlok tukajšnjega sodišča z dne
23. avgusta 1901, št. S. 12/1/1, s katerim se je konkurz na premoženje istega dovolil.

C. kr. deželno sodišče v Ljubljani

dne 5. oktobra 1901.

Spretna prodajalka

išče službe. Nastop možen od dne 15. okt.
t. l. dalje.

(2156-2)

Ponudbe vsprejema upravništvo »Slov.
Naroda« pod šifro „M“.

Pisar

(2180-1)

z dobrimi spričevali, izurjen v zemlje-
knjižnih stvarih in s prvim pisarniškim
izpitom, želi vstopiti s 1. novembrom k
sodišču, v odvetniško ali notarsko pisarno.
Ponudbe pod A. T. poste rest. Ptuj.

Dobro ohranjen

harmonij

ki ima 5 oktav in 10 registrov, pripraven
tudi za pevka društva, se proda prav
po ceni.

(2177-1)

Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Komptoarist

s strokovno izobrazbo v elektrotehnični stroki
vešč slovenskega in nemškega jezika v govoru
in pisavi, želi dobiti primerne službe v kaki
električni centrali.

(2157-2)

Blag. ponudbe z natančnimi pogoji vspre-
jema uredništvo »Slov. Nar.« pod šifro: Dynamo,
do 20. oktobra t. l.

Lepo predivo

kakor tudi

vse druge deželne pridelke

kupuje najdražje

Anton Kolenc

trgovec v Celji na Štajerskem.

Kdor ima kaj blaga, naj naznani ceno in
kakovost.

(2182-1)

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom

razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin

Most (Brüx) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 3.75

Prava srebrna remontoarka 5.80

Prava srebrna verižica 1.20

Nikelnasti budilec 1.95

Moja tvrdka je odklopana s c. kr. orlom, ima
zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in
tisoč priznanih pism. (2611-85)

Ilustrovani katalog zastoj in poštne prosto.

Pri strokovnjaku se kupuje najceneje.

Kdor potrebuje

elektr. razsvetljavne predmete
in
razsvetljavne predmete za plin

naj si iste omisli samo pri podpisnem.

Lastna fabrikacija

ali izdelki svetovnoznane tvrdke bratov Brüner
na Dunaji, od katere so vedno v zalogi vsi raz-
svetljavni predmeti, kakor tudi material za elek-
trično razsvetljavo.

Pri večjem nakupu se podaljšanja, skrajšanja in
manjša popravila izvršujejo brezplačno.

Stari lestenci (lustr) se po ceni prenarejajo
za električno razsvetljavo.

(2132-3)

Leopold Tratnik, pasar
Sv. Petra cesta št. 27.

Točna in resna postrežba.

Velika zaloga (101-66)

Styria-, franco-
skih Peugeot,
Austria-koles.

pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katere nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
verižice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,
urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

(2126-7)

GRİČAR & MEJAC
Ljubljana, Prešernove ulice 9

naznanjava najuljudneje svojim p. n. odjemalcem, da imava
za prihodnjo zimsko sezono v kon-
fekciji za dame najnovejše modele

v veliki izberi v zalogi in prosiva, da naju v prav mnogem šte-
vilu počasté, zagotavlja najcenejo in najsolidnejšo postrežbo.
Ilustrovani ceniki na zahtevo zastoj in poštne prosto.